

INSPEKCJA HANDLOWA

WOJEWÓDZKI INSPEKTORAT
ul. Gdańska 38 90-730 Łódź
NIP 727-11-49-261 Regon 000136886

tel (42) 636-03-57
fax (42) 636-85-50
e-mail: sekretariat@wiih.lodz.pl

Łódź, dnia 28 lutego 2017 r.

PU.832.14.2017

INFORMACJA

z kontroli wyrobów pod względem zawartości niektórych substancji chemicznych

1. WSTĘP

Zgodnie z wytycznymi Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Warszawie zawartymi w programie DIH-81-3(1)/16/JG z 11 stycznia 2016 r. Wojewódzki Inspektorat Inspekcji Handlowej w Łodzi przeprowadził w 2016 r. kontrole wyrobów pod względem zawartości niektórych substancji chemicznych.

2. CEL KONTROLI

Celem kontroli było sprawdzenie wyrobów pod względem zawartości niektórych substancji chemicznych, tj.:

- **amin aromatycznych** w wyrobach skórzanych,
- **kadmu** w biżuterii, biżuterii sztucznej (metalowej) i akcesoriach do włosów, oraz w wyrobach z tworzyw sztucznych,
- **niklu** w akcesoriach krawieckich stosowanych w wyrobach włókienniczych dla dorosłych i dzieci oraz w biżuterii,
- **ftalanów** w artykułach pielęgnacyjnych dla dzieci wykonanych w całości z polichlorku winylu (PCW) lub posiadających elementy z PCW,
- **ołowiu** w biżuterii, biżuterii sztucznej i akcesoriach do włosów (wyrobach metalowych i niemetalowych),
- **chromu VI** w wyrobach skórzanych wchodzących w kontakt ze skórą.

3. PODMIOTOWY ZAKRES KONTROLI

Kontrole przeprowadzono w **12 jednostkach** prowadzących sprzedaż hurtową i detaliczną tj.:

- w **4 hurtowniach:**
- w **8 placówkach detalicznych:**

Ogółem w **12 placówkach** pod względem zawartości niektórych niebezpiecznych substancji oceniono **12 partii** wyrobów, w tym:

- wyroby skórzane – 1 partię - na zawartość amin aromatycznych,
- wyroby skórzane – 2 partie – na zawartość chromu,
- biżuterię sztuczną – 4 partie - na zawartość kadmu i ołowiu,
- wyroby z tworzyw sztucznych – 1 partię - na zawartość kadmu,
- biżuterię sztuczną – 1 partię - na zawartość niklu,
- biżuterię – 1 partię – na zawartość niklu,
- artykuły pielęgnacyjne dla dzieci – 1 partię - na zawartość ftalanów,
- akcesoria do włosów – 1 partię na zawartość ołowiu.

Zakwestionowano w 2 jednostkach (hurtowni i placówce detalicznej) **2 partie** wyrobów ze względu na przekroczoną dozwoloną zawartość kadmu i ołowiu.

4. PRZEDMIOTOWY ZAKRES KONTROLI

4.1. Badanie wyrobów w zakresie zawartości niedozwolonych do stosowania substancji niebezpiecznych lub dozwolonych z ograniczeniami – pobieranie prób do badań laboratoryjnych.

Badania przeprowadzono w zakresie wymagań określonych w art. 67 rozporządzenia 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 r. w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowania ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH) (Dz.Urz. UE L z dnia 30.12.2006 Nr 396 s. 1) zwane dalej rozporządzeniem REACH – załącznik XVII – w zakresie kompetencji Inspekcji Handlowej, tj. zbadano, czy wyroby oferowane konsumentom nie zawierały substancji chemicznych niedozwolonych do stosowania lub dozwolonych z ograniczeniami. **Badaniom laboratoryjnym poddano 12 próbek reprezentujących 12 partii, w tym :**

- 7 próbek w przypadku których sprawdzono, czy spełnione były warunki ograniczenia dla kadmu :

- określone w pozycji nr 23 pkt 10 załącznika XVII do rozporządzenia REACH, tj. kadm nie jest stosowany ani wprowadzany do obrotu, jeżeli stężenie jest równe 0,01 % masy metalu lub wyższe m.in. w koralikach metalowych i innych metalowych elementach służących do wyrobu biżuterii, metalowych częściach biżuterii i sztucznej biżuterii oraz w akcesoriach do włosów,
 - **4 próbki** biżuterii sztucznej (bransolety, naszyjniki, kolczyki),
 - **1 próbkę** biżuterii (kolczyki srebrne),
 - **1 próbkę** akcesoriów do włosów (spinka),
- określone w pozycji nr 23 pkt 1 załącznika XVII do rozporządzenia REACH zakaz stosowania i wprowadzania do obrotu wyrobów wyprodukowanych z substancji oraz preparatów barwionych kadmem jeżeli zawartość kadmu (wyrażona jako kadm metaliczny) przekracza 0,01 % masowego. :
 - 1 próbkę wyrobu z tworzywa sztucznego (pudełko slim Case),
- **6 próbek w przypadku których sprawdzono, czy spełnione były warunki ograniczenia ołowiu** określone w pozycji 63 załącznika XVII rozporządzenia REACH, tj. zakaz wprowadzania do obrotu i stosowania w żadnej części biżuterii, jeżeli zawartość ołowiu (wyrażona jako metal) w takiej części jest równa lub większa niż 0,05% wagowo :
 - 4 próbki biżuterii sztucznej (bransolety, naszyjniki, kolczyki),
 - 1 próbkę biżuterii (kolczyki srebrne),
 - 1 próbkę akcesoriów do włosów (spinka).
- **1 próbkę biżuterii sztucznej (bransoleta) w przypadku której sprawdzono, czy spełnione były warunki ograniczenia dla niklu** określone w pozycji nr 27 załącznika XVII do rozporządzenia REACH, tj. ograniczenie stosowania **niklu** w wyrobach, które są przeznaczone do bezpośredniego i długotrwałego kontaktu ze skórą, jeżeli stopień uwalniania się niklu z części produktów będących w bezpośrednim kontakcie ze skórą jest wyższy od 0,5 µg/cm²/tydzień,
- **2 próbki wyrobów skórzanych (paski do zegarków wprowadzone do obrotu w 2016 r.) w przypadku których sprawdzono, czy spełnione były warunki ograniczenia dla chromu VI** określone w poz. 47 pkt 5 i 6 załącznika XVII rozporządzenia REACH, tj. zakaz wprowadzania do obrotu wyrobów skórzanych i wyrobów zawierających części skórzane, wchodzących w kontakt ze skórą, jeśli zawierają chrom VI w stężeniu równym lub większym niż 3 mg/kg (0,0003 % masowo) całkowitej masy suchej skóry.

- **1 próbkę artykułów pielęgnacyjnych dla dzieci (sztuczce elastyczne Canpol babies)** w przypadku której sprawdzono, czy spełnione były warunki ograniczenia dla **ftalanów** określone w pozycji nr 52 załącznika XVII ww. rozporządzenia, tj. zakaz ich stosowania jako substancji lub w mieszaninach w stężeniach większych niż 0,1 % w stosunku do masy materiałów z dodatkiem plastyfikatorów w artykułach pielęgnacyjnych dla dzieci, także tych, które mogą być przez nie brane do ust.
- **1 próbkę wyrobu ze skóry (torebka skórzana)** w przypadku której sprawdzono, czy spełnione były warunki ograniczenia dla **amin aromatycznych** określone w pozycji 43 załącznika XVII rozporządzenia REACH, tj. ograniczenie stosowania **barwników azowych**, które przez rozerwanie jednej lub większej liczby grup azowych uwalniają jedną lub więcej amin aromatycznych w wykrywalnych stężeniach powyżej 30 mg/kg w wyrobach lub ich barwionych częściach.

Wśród pobranych do badań próbek wyrobów 6 próbek wyrobów (4 partie biżuterii sztucznej i 1 partia biżuterii srebrnej i 1 partia akcesoriów do włosów) zostały sprawdzone pod kątem zawartości zarówno kadmu jak i ołowiu.

W wyniku badań laboratoryjnych zakwestionowano:

- **1 partię** biżuterii sztucznej – naszyjnik Angela jewellery, kod EAN 5908231610027 z powodu zawyżonej zawartości kadmu w zawieszce „I” i w zawieszce „D” w ilości **16600 mg/kg** przy dopuszczalnej nie więcej niż 100 mg/kg (tj. nie więcej niż 0,01 %) oraz zawyżonej zawartości ołowiu w zawieszce łańka w ilości powyżej **4444 mg/kg** przy dopuszczalnej zawartości nie więcej niż 500 mg/kg. Podczas kontroli, w trakcie której doręczono przedsiębiorcy negatywny wynik badań laboratoryjnych wyrobu, stwierdzono brak na stanie jednostki kwestionowanego naszyjnika. Przedsiębiorcy wydano decyzję zobowiązującą do uiszczenia kosztów badań wyrobu, o wyniku badań powiadomiono właściwy dla dostawcy wyrobu inspektorat Inspekcji Sanitarnej.
- **1 partię** akcesoriów do włosów – spinka do włosów KH-45827 - z powodu zawyżonej zawartości ołowiu w ilości powyżej **4444 mg/kg** przy dopuszczalnej zawartości nie więcej niż 500 mg/kg.

Na podstawie art. 18a ust. 1 ustawy z dnia 15 grudnia 2000r. o Inspekcji Handlowej (Dz.U. z 2014 r. poz. 148 ze zm.) wydano decyzję zakazującą kontrolowanemu przedsiębiorcy dalszego przekazywania wyrobu.

W związku ze stwierdzeniem zawyżonej zawartości kadmu i ołowiu w wyrobach poinformowano Państwową Inspekcję Sanitarną (właściwy terenowo organ) o negatywnych wynikach badań ww. próbek.

Pozostałe **partie (10)** wyrobów pobranych do badań laboratoryjnych były zgodne z warunkami dotyczącymi zakazu bądź ograniczeń stosowania substancji niebezpiecznych.

USTALENIA KONTROLI

W związku z nieprawidłowościami stwierdzonymi w wyniku kontroli:

- wydano **1 decyzję** zakazującą dalszego przekazywania wyrobu na podstawie art. 18a ust. 1 ustawy z dnia 15 grudnia 2000r. o Inspekcji Handlowej (Dz. U. z 2016r. poz. 1059 ze zm.),
- wydano **2 decyzje** na podstawie art. 30 ustawy z dnia 15 grudnia 2000r. o Inspekcji Handlowej (Dz. U. z 2016r. poz. 1059 ze zm.) zobowiązujące kontrolowanych przedsiębiorców o uiszczenia kosztów badań wyrobów,
- przesłano **2 pisma** do jednostek Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

WNIOSKI

Celem kontroli było sprawdzenie wyrobów pod względem zawartości niektórych substancji chemicznych – niklu, kadmu, amin aromatycznych, chromu VI, ftalanów oraz ołowiu. Ze względu na dużą szkodliwość ww. związków *rozporządzeniem 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006r. w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowania ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH) (Dz. U. UE L z dnia 30.12.2006 Nr 396 s. 1)* nałożono zakaz bądź ograniczenia ich stosowania.

Kontrolą objęto przedsiębiorców prowadzących hurtownie i sklepy detaliczne oferujące do sprzedaży m. in. wyroby skórzane, biżuterię sztuczną, wyroby z tworzyw sztucznych, artykuły pielęgnacyjne dla dzieci oraz akcesoria do włosów.

Do badań laboratoryjnych wytypowano wyroby przeznaczone do bezpośredniego i długotrwałego kontaktu ze skórą np. biżuterię sztuczną – bransolety, naszyjnik czy kolczyki, wyroby skórzane – paski do zegarków czy też wyrób z tworzyw sztucznych.

Badania próbek wyrobów pobranych z 12 partii wykazały w dwóch przypadkach nieprawidłowości (stanowiło to 16,7% wszystkich ocenianych wyrobów), polegającą na przekroczeniu zawartości kadmu w biżuterii sztucznej powyżej 100 mg/kg i ołowiu powyżej 500 mg/kg oraz w spinkach do włosów - przekroczenie zawartości ołowiu powyżej 500mg/kg.

Wydano 1 decyzję zakazującą kontrolowanemu przedsiębiorcy dalszego przekazywania wyrobu. O negatywnych wynikach badań wyrobów poinformowano właściwe jednostki Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

Główny cel kontroli – ocena wyrobów pod względem zawartości niektórych substancji chemicznych oraz eliminowanie z rynku tych, które mogą stwarzać zagrożenie został zrealizowany.